

Welkom in Montenegro

AANKOMST IN MONTENEGRO	5
WAT U NIET MAG MISSEN	6
HOOGTEPUNTEN VAN MICHELIN	8
MONTENEGRO IN 5 DAGEN	10

De Baai van Kotor is een duizelingwekkende fjord, de meest zuidelijke van Europa. © Kastolom/Stock

AANKOMST IN MONTENEGRO

Met het vliegtuig

Er zijn twee internationale luchthavens in Montenegro.

 www.montenegroairports.com

De grootste luchthaven is die in **Podgorica** (gelegen op 12 km van het centrum van Podgorica), ook Golubovci genoemd (naar de dichtstbij gelegen agglomeratie).

De andere is de luchthaven van **Tivat** (gelegen op 4 km van het centrum van Tivat), niet ver van de Baai van Kotor, waar vooral chartervliegtuigen landen en vertrekken.

 'Autoverhuur', blz. 16 en 'Taxi's', blz. 20.

GEWONE

LUCHTVAARTMAATSCHAPPIJEN

Austrian Airlines – 02 620 08 51 (België) en 020 721 94 19 (Nederland) - www.austrian.com. Regelmatig vluchten vanuit Brussel en Amsterdam naar Podgorica, met tussenstop in Wenen.

Air Serbia – +381 11 311 21 23 - www.airserbia.com. Regelmatig vluchten vanuit Amsterdam naar Podgorica en Tivat, met tussenstop in Belgrado.

LOT Airways – 02 200 75 91 (België) en 020 201 39 17 (Nederland) - www.lot.com. Regelmatig vluchten vanuit Brussel en Amsterdam naar Podgorica, met tussenstop in Warschau.

LOWBUDGETMAATSCHAPPIJEN

Ryanair – 0902 33 600 (België) en 0202 622 907 (Nederland) - www.ryanair.com. Rechtstreekse vluchten vanuit Charleroi naar Podgorica (reisduur: ca. 2½ uur).

TUI – +32 (0)70 22 00 00 - www.tuifly.be. Regelmatig rechtstreekse vluchten van Brussel naar Tivat in het hoogseizoen (reisduur: ca. 2¾ uur).

 'Formaliteiten', blz. 14.

ALTERNATIEVE ROUTE

*U kunt ook het vliegtuig nemen naar de luchthaven van **Dubrovnik** (www.airport-dubrovnik.hr) in Kroatië, daar een auto huren en zelf naar Montenegro rijden of de taxi naar Montenegro nemen. Dat is vooral erg handig als u van plan bent de **Baai van Kotor** te bezoeken. Herceg Novi ligt 29 km ten zuiden van de luchthaven van Dubrovnik (reken op 40 minuten rijden).*

 U kunt ook met de bus van Dubrovnik naar Montenegro, maar de bussen vertrekken in het busstation in het centrum van Dubrovnik en dat ligt dan weer 20 km ten noorden van de luchthaven.

WAT U NIET MAG MISSEN

Onze favoriete 'mooiste plekjes'

1

Kotor★★★

Vouwkaart A2 - blz. 28

2

Perast★★★

Vouwkaart A2 - blz. 36

3

Nationaal park Durmitor★★★

Vouwkaart A-B1 - blz. 82

4

Meer van Shkodër★★★

Vouwkaart B2 - blz. 68

Stari Bar★★★Vouwkaart B2 - blz. 55**Het klooster van de heilige Basilus van Ostrog**★★★Vouwkaart B2 - blz. 78**Nationaal park Lovćen**★★★★Vouwkaart A2 - blz. 67**Cetinje**★★★Vouwkaart A2 - blz. 62

HOOGTEPUNTEN VAN MICHELIN

♥ **Maak een boottocht op het Meer van Shkodër.** Terwijl u op het kalme water dobberd, dat her en der is bedekt met waterlelies, kunt u de vele vogels observeren. Maak bij voorkeur 's ochtends vroeg of bij zonsondergang dit prachtige boottochtje, dan toont de natuur zich van haar beste kant. Tijdens de boottocht krijgt u de tijd om een duik te nemen en sommige kapiteins voorzien zelfs tijd voor een picknick. 🍷 blz. 68.

♥ **Proef lamsvlees dat bereid werd onder een sač.** Die traditionele bereidingswijze uit de Balkan wordt in de

plaatselijke taal *ispod sača* genoemd en in het Engels *under the bell*. Het gaat om een gietijzeren deksel in de vorm van een klok, dat men op een soort tajine zet. Het resultaat is een bijzonder smaakvol gerecht met een unieke smaak. Men bereidt onder andere lamsvlees en inktvis op deze manier. 🍷 blz. 96, 98 en 102.

♥ **Geef u over aan de bochten van de Serpentine.** De oude weg van Cetinje naar Kotor bestaat uit heel veel bochten, maar biedt de reiziger onderweg adembenemende uitzichten op de Baai van Kotor. Vergeet uw fototoestel niet!

8

© Bealf Photography/Stock

Vanaf de trap die naar het fort van Kotor leidt, kijkt u uit over de stad.

U zult prachtige kiekjes kunnen maken voor u ten slotte naar de baai beneden duikt. 📷 *blz. 67.*

♥ **Overnacht in een hotel met wellnessfaciliteiten.** In Montenegro is bijna elk recent hotel met enige klasse voorzien van een wellnessafdeling om de gasten te verwennen. U vindt er massages, een hamam, een sauna, een jacuzzi, een zwembad en soms zelfs een privéstrand. Het ideale moment om uzelf te verwennen. Pluis het aanbod goed uit, want de hotels proberen elkaar te overtreffen. 📷 *blz. 112.*

♥ **Maak kennis met de lokale producenten op het schiereiland Luštica.** Dit ongerepte schiereiland niet ver van Kotor biedt niet alleen rust, zelfs tijdens het hoogseizoen, maar ook veel lekkernijen die worden geproduceerd bij kleine producenten die olijfolie, honing en kaas maken. 📷 *blz. 47.*

♥ **Ga raften in de Tarakloof.** We willen beginners wel waarschuwen, want dit is de grootste kloof van Europa en dat zorgt voor de nodige adrenaline. Maak van de gelegenheid gebruik om de prachtige, verscholen bezienswaardigheden in deze ongelofelijke natuurcreatie te bezichtigen, waaronder kloosters, bruggen en gezellige adressen waar men streekspecialiteiten serveert. 📷 *blz. 84.*

♥ **Woon een festival op het strand bij.** De keuze is enorm: het Sea Dance Festival op het strand van Jaz, het Southern Soul Festival in Ulcinj, de Dag van de makreel in Budva en nog veel meer. Daar, maar ook gewoon op de

♥ **Bewonder de Baai van Kotor bij zonsopgang vanaf het fort van Kotor.** Nadat u de 1350 treden naar de noordelijke poort van het fort van Kotor hebt beklommen, ontvouwt zich voor uw ogen een schitterend uitzicht over de Baai van Kotor. De beklimming duurt ongeveer een uur, maar het uitzicht is de inspanning meer dan waard. Verzamel al uw moed en trek stevige schoenen aan. 📷 *blz. 46.*

stranden, van bijvoorbeeld Ada Bojana, valt altijd wel iets te beleven. In de zomer zijn de stranden in Montenegro trefpunten waar veel gezelligheid heerst. 📷 *blz. 23.*

♥ **Doorkruis de wijngaarden van Plantaže in Tuzi.** 8 km ten zuiden van Podgorica rijdt een treintje door het grootste Europese winddomein. Het is eigendom van staatsbedrijf Plantaže. U sluit uw bezoek af met een proeverij van de lekkere wijnen in de kelder Šipčanik, en eet daarbij bruschetta met kaas van Njeguši. Indrukwekkend en lekker. 📷 *blz. 62.*

♥ **Ontdek het scheepswrak van een piratenschip tijdens een duikexcursie.** Het heldere water van de Adriatische Zee heeft veel verrassingen in petto voor duikers, en dan bedoelen we niet alleen wat de natuur te bieden heeft. Voor de kust van Ulcinj komt u tijdens uw duikexcursie ankers en scheepswrakken tegen die vaak al eeuwenlang onder water liggen. 📷 *blz. 22.*

MONTENEGRO IN 5 DAGEN

De eerste dag: Kotor ★★★

► Ochtend

Loop de oude stad van Kotor binnen via de **Zeepoort** (blz. 39), de indrukwekkende stadspoort met daarop een gevleugelde leeuw. Loop naar het **Wapenplein** (blz. 41) en bewonder de wachttorens en de klokkentorens. Loop vervolgens richting de barokke klokkentorens van de **Sint-Tryfonkathedraal**★★ (blz. 42).

► Na de lunch

Kuier na het verkennen van de oude stad nog even rond op de **markt** (blz. 107) die langs de stadsomwalling staat opgesteld. Als uw benen het toelaten, beklim dan de vele trappen naar het **fort van Kotor** (blz. 46) en geniet boven van het schitterende uitzicht op de Baai van Kotor.

► Avond

's Avonds is de **haven** met het uitzicht op de verlichte stadsmuren een geweldige plek voor een diner bij het water. Binnen de stadsmuren weerklinkt vanaf zonsondergang muziek uit de vele schilderachtige **tavernes**.

De tweede dag: Herceg Novi ★★

► Ochtend

Klim naar de **oude stad** en wandel er langs de stadsmuren. Werp onderweg een blik op de klokkentoren en op de **Kanli Kula**★, de 'bloedige toren' (blz. 30).

► Na de lunch

Maak een uitstap naar **Igalo** (blz. 32), een badplaats en voormalig zomerverblijf van Tito. Geniet bij het water van een ijsje. Of rijd richting Tivat en neem op 13 km van Kotor de **veerboot van Kamenari naar Lepetani** (blz. 35). Die brengt u in 10 minuten naar de overkant en biedt een aangenaam tochtje op het water.

► Avond

Rijd richting Perast en stop onderweg bij het schitterend gelegen restaurant **Verige65** (blz. 110) om er te eten of

10

© Raylipcombe/Stock

De beklimming naar het fort van Kotor is beslist de inspanning waard.

om er gewoon iets te drinken en te genieten van het weidse uitzicht op de zee-engte.

De derde dag: Perast ★★★

► Ochtend

De vele **Venetiaanse paleizen** bij het water nodigen uit voor een ochtendwandeling (blz. 36). De **kerk Onze-Lieve-Vrouw van de Rotsen** (blz. 38) is het mooist in het ochtendlicht. Vanuit de kleine haven kunt u met de boot ernaartoe. Houdt u meer van musea, breng dan een bezoek aan het **Stedelijk museum** (blz. 37).

► Na de lunch

Neem de auto en rijd langs de paleizen en privéstranden van **Dobrota** (blz. 38), de weg van Perast naar Kotor. Ook de **Serpentine** (blz. 67) naar Cetinje biedt mooie verrassingen. Maak onderweg een ommetje langs het **mausoleum van Petar II-Petrović-Njegoš** (blz. 68), het architecturale pronkstuk van Lovćen.

► Avond

In de Baai van Kotor bevinden zich de **beste restaurants** van Montenegro. Men serveert er heerlijke specialiteiten met vis en zeevruchten en vaak geniet u vanuit het restaurant van schitterende uitzichten.

De vierde dag: Cetinje ★★

► Ochtend

Bezoek in het **parlementsgebouw** (blz. 65) het Nationaal museum of de Galerij voor moderne kunst. Lunch in restaurant **Belveder** (blz. 100),

dat zich op een heuvel buiten de stad bevindt.

► Na de lunch

Rijd naar het **Meer van Shkodër**★★★ (blz. 68), waarvan de oevers een paradijs voor vogels zijn.

► Avond

In het meer leven veel karpers. In de schilderachtige dorpen rond het meer staat deze vis dan ook in vele vormen op het menu, gegrild, gerookt, gebakken... Kijkt u graag naar mensen terwijl u van een drankje geniet, rijd dan naar **Podgorica**★ (blz. 72) dat op amper 20 minuten van Cetinje ligt.

De vijfde dag: Žabljak ★

► Ochtend

Maak vanuit Žabljak een ommetje naar **Žabljaka**★ (blz. 82) en bezoek er zeker het duizelingwekkende **klooster van Ostrog**★★★ (blz. 78), dat ingebed zit in de rotsen.

► Na de lunch

De stad zelf heeft weinig te bieden, maar het **Zwarte Meer** (blz. 83) en de omgeving van Žabljak vormen een goede voorbereiding op de magische streek **Durmitor**★★★ (blz. 82). Sportievelingen kunnen zich hier wagen aan parapente of rafting.

► Avond

Wie van een bruisend nachtleven houdt, komt in deze streek niet aan zijn trekken. Hier komen toeristen in de eerste plaats voor de typische **berggerechten**. Geniet er van worsten, gebraden of gestoofd vlees en *popara* (een gerecht van oudbakken brood met melk, olijfolie en kaas).

DE REIS VOORBEREIDEN

Ambassade

Sinds Montenegro zichzelf in 2006 uitriep tot onafhankelijke staat, is het administratief gescheiden van Servië. Het heeft voorlopig in slechts enkele landen een ambassade, waaronder in België.

België – Troonstraat 117,
1050 Brussel - ☎ 02 705 28 51.

Budget

Het leven in Montenegro is goedkoper dan in West-Europa. Dat kan ook niet anders als u weet dat naar schatting

een vierde van de bevolking minder dan één euro per dag verdient. Veel dagelijkse activiteiten, zoals het nemen van de bus, lunchen in een restaurant, iets gaan drinken op een terras of een bezoek aan een discotheek of museum, kosten amper enkele euro's.

Toch kosten bepaalde zaken net zoveel als in de rest van Europa, bijvoorbeeld een overnachting in een chic hotel, en vooral dan op het schiereiland Sveti Stefan. Voor een overnachting in een hotel in een toeristische plaats in het hoogseizoen betaalt u al snel € 50 per persoon. Voor een overnachting bij lokale inwoners thuis betaalt u dan weer amper € 20 per persoon. U kunt in veel restaurants lekker eten voor minder dan € 10. De toegangsprijzen voor musea bedragen meestal amper € 1-3.

Formaliteiten

Identiteitspapieren – Alle onderdanen van een lidstaat van de Europese Unie moeten in het bezit zijn van een geldige identiteitskaart of paspoort. Minderjarigen die alleen reizen, moeten een geldig paspoort kunnen voorleggen, of een identiteitskaart met een toestemming van de ouders (verkrijgbaar in het gemeentehuis of op het politiebureau).

Visa – Voor een verblijf van minder dan 90 dagen is geen visum nodig.

Douane – Reizigers die Montenegro binnenkomen, moeten alle producten van dierlijke en plantaardige oorsprong

14

© Dyrcaan/Stock

Op het eiland Bojana Ada kunt u kitesurfen.

aangeven. Ze mogen 1 liter alcoholische dranken, 2 liter andere dranken en 1 kilo voedsel invoeren.

Huisdieren mogen het land binnen als u een vaccinatiecertificaat of dierenpaspoort kunt tonen waaruit blijkt dat uw huisdier werd ingeënt tegen hondsdolheid.

Reizigers die meer dan 2000 euro contant geld bij zich hebben, moeten dit aangeven bij het binnenkomen en het verlaten van het land. Ze moeten daarbij het bankafschrift kunnen tonen van de aankoop van de deviezen.

📍 Als u bij mensen thuis verblijft, moet u uw verblijf melden bij het dichtstbijzijnde politiecommissariaat.

Vaccinaties – Er zijn geen vaccinaties verplicht als u Montenegro bezoekt, toch is het aanbevolen u te laten vaccineren tegen difterie, tetanus, polio, tuberculose, tyfus en hepatitis A en B. Neem voor meer informatie een kijkje op de website van het Instituut voor Tropische Geneeskunde in Antwerpen: www.itg.be.

Geldzaken

Munt – De plaatselijke munteenheid is sinds 2002 de **euro** (nadat kort de Deutsche Mark was ingevoerd). Het land brengt zelf geen biljetten en muntstukken uit, daarom komt u er exact dezelfde biljetten en muntstukken tegen als in de Europese Unie. U vindt voldoende pinautomaten (*bankomats*) in de steden. U kunt er geld afhalen met de meeste creditcards.

Seizoenen en klimaat

Montenegro is dankzij zijn geografie in alle seizoenen een bezoek waard. Aan de kust heerst een **mediterraan klimaat**. U kunt er bijna zes maanden lang in zee zwemmen. De moedigste toeristen duiken al in mei in zee en zwemmen tot in oktober. In de winter verplaatsen de toeristische activiteiten zich naar de skioorden in het noorden van het land. Dan lokt bijvoorbeeld Žabljak in het massief van Durmitor of de omgeving van Kolašin veel volk. In de zomer lokt vooral de kust massatoerisme, wat gepaard gaat met de nodige ongemakken (hoge prijzen, lawaai, druk verkeer). In het binnenland blijft het meestal vrij rustig. De aangenaamste perioden om Montenegro te bezoeken zijn **het einde van de lente en het begin van de herfst**. De temperaturen zijn dan nog gematigd, maar al voldoende goed om bijvoorbeeld te raften en te wandelen in de bergen. Bovendien bieden de nationale parken dan een schitterende kleurenpracht.

Toeristische informatie

Montenegro heeft geen Toeristenbureau in België en Nederland.

montenegro.travel – Op deze website van het nationale Toeristenbureau van Montenegro vindt u informatie en adressen (in het Engels, Duits en Italiaans) over bezienswaardigheden, activiteiten, overnachtingsmogelijkheden enzovoort.

PRAKTISCHE INFO

Ambassades

Ereconsulaat België – Lastva
Grbaljska bb - 85310 Budva -
☎ + 382 33 426 139 - consulate.
belgium.montenegro@gmail.com
Er is geen ambassade in Montenegro,
richt u indien nodig tot de ambassades
in Belgrado:

Ambassade België – Krunska 18 -
11000 Belgrado - ☎ + 381 11 323
00 16 - serbia.diplomatie.belgium.be

Ambassade Nederland – Milentija
Popovica 5b - 11070 Belgrado -
☎ + 381 11 12 02 39 00 - bel@
minbuza.nl

👤 Als uw identiteitskaart wordt
gestolen, kunt u bij de ambassade een
document bekomen om terug naar huis
te keren, maar u mag hier niet mee
doorreizen.

Autoverhuur

In Montenegro zijn verschillende auto-
verhuurbedrijven gevestigd, waaronder
Sixt Rent-a-car, Avis, Hertz en Europcar.
Hun kantoren vindt u vooral op
luchthavens.

VERKEERSREGLEMENT

Het dragen van de autogordel is
verplicht en u mag uw mobieltje niet
gebruiken als u achter het stuur zit.
De alcohollimiet bedraagt 0,3 g/liter
(promille), wat ongeveer overeenkomt
met één glas alcoholische drank.
Er geldt een snelheidsbeperking van
50 km/uur in dorpen en steden en van
80 km/uur daarbuiten, maar omdat

de wegen nogal kronkelig zijn, zult u
zelden zo snel rijden.

Er zijn geen tolwegen, behalve de tun-
nel van Sozina, tussen Podgorica en Bar,
waarvoor u € 2,50 moet betalen.

Het is verplicht **overdag met dimlich-
ten rond te rijden**.

In toeristische steden kunt u alleen
tegen betaling parkeren.

Banken

🕒 'Geldzaken', blz. 15 en 'Openings-
tijden', blz. 19.

In de steden in Montenegro bevinden
zich verschillende bankfilialen met een
pinautomaat.

Bergsport

PARAPENTE

U kunt aan parapente doen in het
binnenland, bijvoorbeeld op de **berg
Lovćen**, maar als u tijdens uw vlucht
wilt genieten van een prachtig uitzicht
op zee, kies dan voor **Brajici**, waar u
van een hoogte van bijna 800 m naar
de stranden van Bečići zweeft. Andere
populaire plaatsen om te parapenten
langs de kust zijn **Dizdaraica**, boven

NOODNUMMERS

Europees alarmnummer – ☎ 112

Medische noodgevallen – ☎ 124

Politie – ☎ 122

Brandweer – ☎ 123

© Eranja

Raften op de Tararivier

Herceg Novi gelegen, en de berg Vrmac, boven Kotor. Er is ook een parapenteclub in de **Durmitor**, in Žabljak.

RAFTING EN CANYONING

Montenegro bezit enkele van de **mooiste canyons van Europa** en lokt daardoor veel toeristen die aan rafting en canyoning willen doen. De **Tarakloof** is de bekendste. Ze grenst aan 1300 m hoge toppen. Om de volledige kloof te doorkruisen, een tocht van 100 km, bent u verschillende dagen onderweg, waarbij u overnacht in een tent. Er is een verkort parcours mogelijk, vanuit Sćepan Polje, aan de grens met Bosnië, of vanuit Djurdjevića Tara. De andere kloven zijn korter maar net zo spectaculair, met uitzondering van die van Morača. In deze kloven wordt vooral aan canyoning en niet zozeer aan rafting gedaan.

👉 Beginners mijden beter het begin van de lente. De smeltende sneeuw

maakt in die periode de rivieren bijzonder onstuimig.

WANDELEN

In de meeste bergmassieven zijn goed onderhouden wandelpaden uitgestippeld. Sommige zijn oude militaire wegen. De bergmassieven van **Durmitor**, **Komovi** (bij de Albanese grens), **Bjelasica** (waarin zich het nationaal park van Biogradska Gora bevindt) en **Orjen** (niet ver van Herceg Novi) zijn de best voorziene massieven, maar ook daar zijn weinig overnachtingsmogelijkheden.

SKIËN

Hoewel de Noor Henrik Angel al in 1893 ski's aantrok in Montenegro, ontwikkelen zich nu pas grote skioorden. De twee grootste zijn die van **Žabljak** en **Kolašin**. Op 5 km van Žabljak bevinden zich de skipistes van Savin kuk, 8 km ten oosten van Kolašin kunt u terecht op de skipistes van Jezerine. Dankzij

DE BAAI VAN KOTOR★★★★

Deze baai wordt door velen de grootste en mooiste fjord van Zuid-Europa genoemd. Er heerst een heerlijk klimaat en van de lange aanwezigheid van de Venetianen zijn nog veel sporen terug te vinden. De Boka, zoals de baai ook wordt genoemd, werd door de Unesco uitgeroepen tot werelderfgoed en vormt een aaneenschakeling van baaien en zeestraten, met aan de kust bekoorlijke middeleeuwse steden.

► **Bereikbaarheid:** Vanaf de luchthaven van Tivat bereikt u Kotor (8,6 km) het eenvoudigste per taxi. Een taxirit vanuit de hoofdstad Podgorica (85 km) kost ongeveer € 50. U kunt ook de bus nemen vanaf het busstation in Podgorica (Trg Golotočkih žrtava 1) of vanaf de ingang van de luchthaven, waar vooral in de zomer regelmatig bussen naar Kotor rijden (www.busticket4.me). Wilt u met de auto van Tivat naar Herceg Novi, dan kunt u de veerboot nemen tussen Lepetani en Kamenari (🚢 blz. 35).

🚗 U kunt ook een vlucht nemen naar Dubrovnik in Kroatië (🚢 blz. 5).

Detailkaart Kotor blz. 40-41. Overzichtskaart blz. 29. Uitneembare vouwkaart A2.

► **Aanrader:** Klim ongeveer een uur voor zonsondergang naar het fort van Kotor, waar u een schitterend uitzicht wacht. Neem in Perast, bij voorkeur 's ochtends, een bootje naar de Onze-Lieve-Vrouw van de rotsen, om te genieten van de magische sfeer die boven het kalme water in de baai hangt.

📍 **Kotor** – Stari Grad 315 (kiosk aan de rand van de stad) - ☎ 382 32 322 886/ 32 325 950 - tokotor.me.

📍 **Herceg Novi** – Jova Dabovića 10 - ☎ 38231 350 820.

🚶 *'De beste adressen', blz. 96, 103, 107, 110 en 112.*

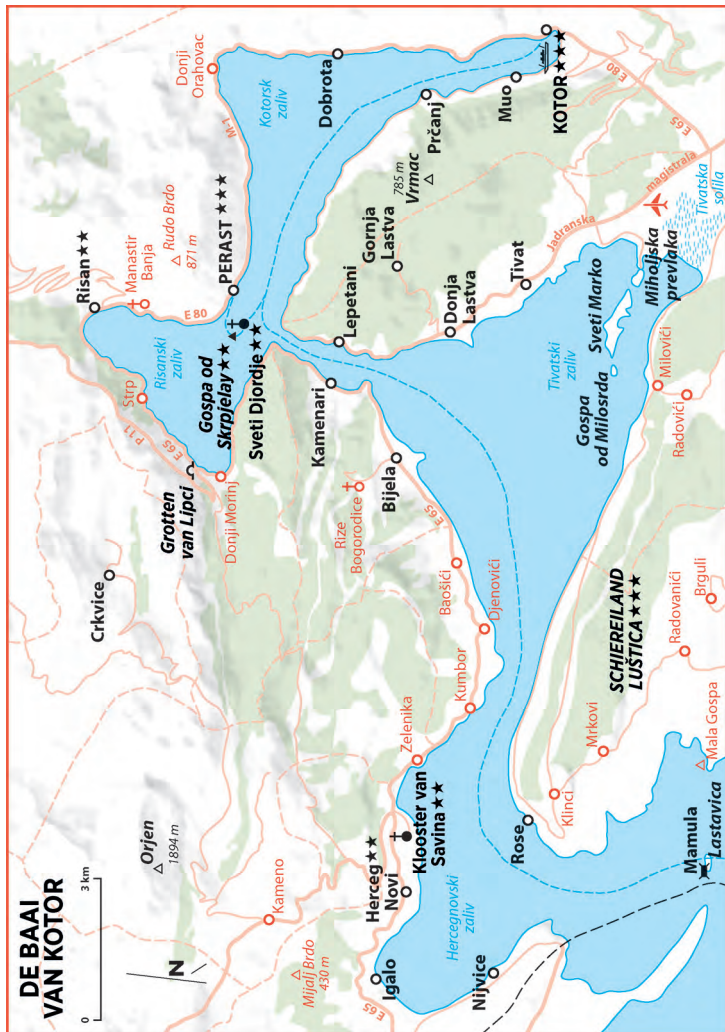
De Baai van Kotor is een unieke geografische omgeving die al heel lang mensen aantrekt. Landinwaarts omvat deze fjord in feite **vier baaien**. Twee baaien, die bij Herceg Novi in het noorden en die bij Tivat in zuiden, vormen samen de buitenste baai, waar een heel zacht klimaat heerst. Voorbij de **zeestraat Verige**, waar de fjord amper enkele honderden meters breed is, begint de binnenbaai. Deze werd door de Unesco uitgeroepen tot werelderfgoed en omvat de baaien bij Risan en Kotor.

Omdat de binnenbaai dichter bij de bergen ligt, heerst een strenger klimaat. Midden in de winter komt in sommige dorpen de zon niet eens op.

HERCEG NOVI★★

Vouwkaart A2 – 43 km ten westen van Kotor.

Deze stad kende een woelige geschiedenis (🚢 *kader blz. 30*) maar wordt nu vooral bezocht door rijke Europeanen die er graag met vakantie komen dankzij het milde klimaat en de

EEN BEETJE GESCHIEDENIS

*Dankzij de strategische ligging van **Herceg Novi** aan de ingang van de Baai van Kotor, was het stadje, dat in 1382 door de Bosnische prins **Trvtko** werd gesticht, gegeerd door veel volkeren. Het werd achtereenvolgens veroverd door de Turken in 1482, de Spanjaarden in 1538 en heel kort door de beruchte **Barbarossa**. Het viel ten slotte in handen van de **Ottomanen** tot 1687, toen de **Venetiaanse vloot** met de hulp van ridders van de Orde van Sint-Jan het vaandel van San Marco op de stadsmuren liet wapperen. Later namen de Russen, de Fransen en ten slotte de Oostenrijkers de heerschappij over. Die laatste bleven aan de macht tot 1918.*

exotische vegetatie. In januari bloeien er bijvoorbeeld massaal veel mimosa's. Een bijzonder kenmerk van Herceg Novi is de grillige topografie. Niet voor niets kreeg de stad de bijnaam '**Stad der trappen**'. Vooral in de oude stad, met geplaveide straten en omringd door een omwalling, moet u voortdurend de vele *skaline* beklimmen en afdalen. U wordt onderweg wel beloofd met prachtige uitzichten.

Stari Grad

(Oude stad)

Herceg Novi was een doelwit waar vaak om gestreden werd en de stad moest dan ook doeltreffend worden versterkt. De **omwalling** rond de oude stad en de militaire gebouwen maken nu nog het grootste deel uit van het erfgoed in de stad. Van de citadel vlak bij het water bleef amper iets bewaard, maar het **fort Forte Mare** bleef beter bewaard. Het symboliseert de opeenvolging van historische perioden. Het dateert net zoals de stad zelf van het eind van de middeleeuwen en was ook ten tijde van de Venetiaanse heerschappij nog het

belangrijkste militaire bouwwerk. De Venetianen bewaarden de basis en de kanonnen uit het Turkse tijdperk toen ze het fort vanaf 1687 versterkten. Ook tijdens de heerschappij van de Oostenrijkers, vanaf 1815, was het een belangrijk militair gebouw. In het midden van de oude stad deed **Kanli Kula**★ iedereen huiveren alleen al door zijn naam. Deze 'bloedige toren' werd in het begin van de Turkse bezetting gebouwd en gebruikt als gevangenis. Maar het meest herkenbare gebouw van de stad is **Sat Kula**, een klokkentoren die dienstdeed als westelijke toegangspoort. Hoewel de toren een Turkse naam heeft, werd hij pas in de 19de eeuw gebouwd, tijdens de Oostenrijkse heerschappij. Niet ver van de **drinkfontein Karača**, de belangrijkste fontein van de stad, waarvan van de natuurstenen leidingen dateren uit de 17de eeuw, bevindt zich de gelijkaardige poort, die de oostelijke toegang tot de stad vormde. In de oude stad staan veel kerken. Aan het drukke Belavista Square staat de **kerk Sv. Mihail**. Ze werd begin 19de eeuw gebouwd op de plek waar vroeger een moskee stond, in een mix

Vanaf het fort Forte Mare kijkt u uit op Herceg Novi en de Baai van Kotor. © fotokan/iStock

UIT ETEN

In Montenegro zijn veel *nacionalni restoran* (nationale restaurants) die allemaal dezelfde gerechten serveren: gegrilde vis, *čevapčići* (gegrilde gehaktballen), pizza's en risotto met vis en zeevruchten. Het is nog altijd gebruikelijk dat alles vers wordt bereid en dus variëren de gerechten wel van streek tot streek en eet u de ene keer forel uit het Meer van Shkodër of vlees uit de bergen, de andere keer zeevruchten bij de kust of Buzarasaus in de Boka. Veel chefs tonen u trouwens met veel plezier hun *sač* (voor toeristen vaak 'under the bell' genoemd), een soort gietijzeren stolp waaronder ze hun gerechten laten sudderen.

🍴 'Uit eten', blz. 22, en 'Een rijkelijke gastronomie', blz. 134.

🍴 **Onderstaande adressen vindt u terug op de uitneembare vouwkaart aan de binnenzijde van het omslag; zoek het overeenkomstige nummer (bv. 1). De aanwijzingen in het rood verwijzen eveneens naar deze kaart. Sommige adressen staan ook aangegeven op de detailkaarten.**

DE BAAI VAN KOTOR

Herceg Novi

TUSSEN € 10 EN € 20

16 Konoba Feral – A2 - Setaliste Pet Danica 47 - ☎ 088 322 232 - dag. 8.00-24.00 u - reserveren aanbevolen in juli-aug. Dit restaurant zit 's avonds vaak vol. Terecht, want de specialiteiten

met gegrild vlees zijn heel lekker en het personeel is vriendelijk en werkt snel. Hier treden regelmatig lokale muziekbands op.

15 Portofino – A2 - Marka Cara - ☎ 382 68 205 323 - www.portofino-restaurant.me. In dit restaurant aan het mooie plein Herceg Stjepan, waar in het midden een kerkje staat, serveert men mediterrane gerechten. Wees niet teleurgesteld als het terras al volzet is, vanuit de eetzaal hebt u ook een prachtig uitzicht.

17 Al Posto Giusto – A2 - Obala Nikole Kvacevica 6 - Igalo - ☎ 382 31 331 071 - dag. 7.00-1.00 u. Er heerst een gezellige, ontspannen sfeer in dit restaurant in Igalo, de badplaats waar ooit het zomerverblijf van Tito stond. Men serveert er pizza's gebakken op een houtvuur en er worden regelmatig concerten gehouden. Extra troef: kinderen kunnen op de bovenverdieping spelen.

TUSSEN € 20 EN € 40

14 Gradska Kafana – A2 - Njegoševa 31 - ☎ 382 31 324 067 - www.gradskakafana.me - dag. 7.00-23.00 u. In dit restaurant in de voormalige ambassade van Bulgarije eet u uitstekende nationale gerechten, zoals *popeci* (kalfsvlees gevuld met ham en kaas), forel, gerookte karper, *schvarcwald* (een soort zwartewoudtaart) enzovoort. U kunt ook gewoon iets drinken op het terras, vanwaar u een schitterend uitzicht op de omgeving hebt (🍴 'Iets drinken', blz. 103).

Perast

TUSSEN € 10 EN € 20

20 Konoba Skolji – Haven - A2 -
 ☎ 382 69 419 745 - dag. 11.00-23.00 u. In deze schilderachtige taverne in de haven zijn de diensters heel bekwaam. De eigenaar houdt een oogje in het zeil en geeft u met plezier uitleg over het lamsvlees dat hij onder de sač op de barbecue op het terras bereidt.

TUSSEN € 20 EN € 40

19 Conte – A2 - Obala Kapetana Marka Martinovica - ☎ 382 32 373 687 - www.hotelconte.me - dag. 8.00-23.00 u - reserveren aanbevolen voor het terras. Dit hotel-restaurant (☎ 'Overnachten', blz. 113) bij de haven biedt u vanaf het terras wellicht een van de mooiste uitzichten op de Boka. Men serveert er verfijnde Montenegrijnse gerechten en een mooie selectie wijnen.

Kotor

Detailkaart blz. 38-39

TUSSEN € 10 EN € 20

23 Konoba Trpeza – Pijaca od mljeka 478 - ☎ 382 69 345 290. Achter een onopvallende gevel gaat dit restaurant schuil, waar men zeevruchten en een mooie selectie wijnen uit de hele wereld serveert. Neem indien mogelijk plaats op het heerlijke rustige binnenplaatsje bij de wingerd.

42 Cesarica – Stari Grad 375 - ☎ 382 69 049 733 - dag. 10.00-23.00 u. Het is even zoeken naar dit adres, maar toch wordt het drukbezocht. Men serveert er weinig verrassende maar goede gerechten. Het is er

op hete zomerdagen goed toeven op het schaduwrijke terras en in de eetzaal met airco.

25 Konoba Scala Santa – Trg od Salate, Stari grad 295 - ☎ 382 67 393 458 - dag. 9.00-23.00 u. Dit is een van de oudste restaurants van Kotor. Neem plaats op het terras of in de eetzaal met de sfeer van een visserscafé en maak een keuze uit de vele salades, pastagerechten en risotto's. Pure verwennerij voor de maag en de smaakpillen, zeker na een fikse wandeling.

MINDER DAN € 60

44 Galion – Šuranj bb - ☎ 382 32 325 054 - dag. 12.00-24.00 u. In dit luxueuzere restaurant in de haven van Kotor serveert men uitstekende gerechten en u geniet er van een schitterend uitzicht. Vanuit de moderne en verfijnd ingerichte eetzaal kijkt u namelijk uit op de verlichte omwalling.

In de omgeving van Kotor

TUSSEN € 20 EN € 40

22 Stari Mlini – A2 - Ljuta bb, Dobrota - ☎ 032 333 555 - www.starimlini.com - dag. 12.00-23.30 u. In een 16de-eeuwse molen halfweg tussen Kotor en Perast serveert men al 40 jaar typische gerechten uit de Balkan in een magische omgeving, met op de achtergrond de Baai van Kotor.

24 Konoba Portun – A2 - Dobrota 168 - Donji Put - ☎ 382 68 086 101 - dag. 8.00-1.00 u. Vanuit deze schitterend gelegen zaak langs de panoramische route naar Dobrota, ten noorden van Kotor, kijkt u uit over de Boka terwijl u gegrilde vis, risotto met inktvisinkt of carpaccio van tonijn eet.

BELANGRIJKE DATA

18de eeuw v.Chr. – Eerste sporen van Illyrische kunst in de vorm van rots-schilderingen in Crvena Stijena.

395 – Afscheuring van het Romeinse Rijk. Montenegro ligt op de grens tussen Rome en Byzantium.

Eind 6de eeuw – Aankomst van de eerste Slavische stammen uit Polen en de streek rond de Oostzee.

809 – Oprichting van de oudste maritieme broederschap van het Middellandse Zeegebied in Kotor.

1042 – Prins Vojislav verslaat het Byzantijnse leger in de Slag bij Bar.

1186 – De Servische prins Ivan Nemanja dringt Montenegro binnen.

1389 – De Slag van Kosovo Polje markeert de komst van de Turken in het zuiden van de Balkan.

1482 – Om te ontsnappen aan de dreiging van de Turken sticht Ivan Crnojević een nieuwe hoofdstad, Cetinje.

1496 – De macht komt in handen van de *vladikas*, prins-bisschoppen van Cetinje, die werd verkozen door een parlement.

1697 – Vanaf Danilo I Petrović-Njegoš wordt de *vladika* opgevolgd door zijn neef. De dynastie Petrović-Njegoš bleef aan de macht tot 1918.

1797 – Einde van de Venetiaanse heerschappij aan de kust.

1815 – De kust van Montenegro wordt bestuurd door Oostenrijk-Hongarije.

1831-1851 – Heerschappij van Petar II Petrović-Njegoš.

1834 – Oprichting van de eerste basisschool in Cetinje.

1851 – De heerschappij van de *vladikas* wordt vervangen door een prinsdom.

1860 – Nikola I Petrović-Njegoš bestijgt de troon.

1878 – Het Congres van Berlijn erkent de onafhankelijkheid van Montenegro.

1905 – Eerste grondwet.

1910 – Het prinsdom Montenegro wordt een koninkrijk.

1916 – Nikola I Petrović-Njegoš gaat in ballingschap in Italië en later in Antibes.

1914 – Montenegro neemt aan de zijde van Servië deel aan de oorlog.

1916 – Nederlaag tegenover de Oostenrijkers. Overgave van Montenegro.

1918 – Montenegro maakt deel uit van het koninkrijk der Serven, Kroaten en Slovenen.

1929 – Montenegro maakt deel uit van het koninkrijk Joegoslavië.

1941-1943 – Bezetting van Montenegro door het Italiaanse leger.

1945 – Montenegro wordt een van de zes staten van de Socialistische Federale Republiek Joegoslavië.

15 april 1979 – Een aardbeving eist meer dan vierhonderd slachtoffers en richt enorme schade aan.

1991 – Joegoslavische oorlogen en losmaking van Joegoslavië.

1992 – Servië en Montenegro worden de Federale Republiek Joegoslavië.

2003 – Ontstaan van de Staatsunie van Servië en Montenegro.

21 mei 2006 – Volksraadpleging over de onafhankelijkheid van Montenegro, de voorstanders behalen 55,5 procent.

De gevleugelde leeuw van Kotor herinnert aan de Venetiaanse heerschappij.

3 juni 2006 – Montenegro verklaart zijn onafhankelijkheid.

Januari 2007 – Montenegro is het 185ste lid van het Internationaal Monetair Fonds en de Wereldbank.

22 oktober 2007 – Goedkeuring van de nieuwe grondwet van Montenegro.

15 december 2008 – Aanvraag toetreding tot de EU.

December 2009 – De verplichting om een visum aan te vragen wordt opgeheven voor Montenegrijse burgers die in de Schengenzone reizen.

3 december 2010 – Nooit eerder geziene overstromingen, vooral in de stad Bijeljina (meer dan 6500 personen worden geëvacueerd).

17 december 2010 – Montenegro krijgt de status van kandidaat-lidstaat voor de EU.

December 2011 – Montenegro wordt lid van de Wereldhandelsorganisatie.

29 juni 2012 – Begin van de onderhandelingen over de toetreding tot de EU.

15 april 2013 – Herverviering van Filip Vujanović bij de presidentsverkiezing.

Mei 2016 – Montenegro wordt uitgenodigd lid te worden van de NAVO.

Oktober 2016 – Zwakke overwinning van de sociaaldemocraten bij de parlementsverkiezingen. Milo Djukanović (🗳️ blz. 137) staat het premierschap af aan Dusko Marković.

Juni 2017 – Toetreding tot de NAVO.

15 april 2018 – Milo Djukanović wordt verkozen tot president in de eerste ronde. Hij was dat al eerder tussen 1998 en 2002 en hij was al zesmaal premier.

EEN BEWOGEN VERLEDEN

2de eeuw v.chr.-6de eeuw: Doclea, tussen oost en west

De eerste bewijzen van menselijke aanwezigheid in Montenegro dateren uit het tweede millennium v.Chr. met rotsschilderingen in de grot van **Crvena Stijena** bij Risan. Zogenaemde 'Illyrische' volksstammen bezetten toen het grondgebied van Montenegro maar ook dat van het huidige Kroatië, Bosnië, Albanië en Servië. Ze vielen ten prooi aan de macht van de Griekse en later de Romeinse bureu.

In de loop van drie oorlogen verdeelde Rome het gebied in twee provincies, namelijk **Dalmatia**, het gebied langs de kust, en **Pannonië**, een gebied dat meer landinwaarts lag en zich uitstreckte tot de Donau. Een van de belangrijkste Romeinse steden in de provincie Dalmatia was **Doclea** (📍 blz. 76), dat niet ver van het huidige Podgorica lag. Onder de heerschappij van Diocletianus groeide de stad uit tot de hoofdstad van een nieuwe provincie, Praevalitana. Bij de opsplitsing van het Romeinse Rijk bleek het gebied van Montenegro een scharnierpunt tussen oost en west, maar in de 4de eeuw leed het onder de invallen van de barbaren en in de 5de eeuw viel het ten prooi aan de Slaven, die Doclea in de as legden. Er werd een nieuw bestuur aangesteld met aan het hoofd daarvan een **župan**, de leider van een stam, die in samenwerking met andere leiders kleine prinsdommen creëerde.

10de-15de eeuw: de gouden eeuw van Zeta en de eerste bedreigingen

In de 10de eeuw kende het gebied dat samenvalt met het huidige Montenegro een hoogtepunt onder de heerschappij van **prins Vladimir** (📍 blz. 70), die het eerste onafhankelijke vorstendom oprichtte en de onderwerping aan Doclea afwees. Het vorstendom kreeg de naam **Zeta**. Het kende anderhalve eeuw lang welvaart, tot buurland Servië (toen Raška) te machtig werd. Onder leiding van briljant strateeg Stefan Nemanja viel Servië Montenegro binnen in 1186, vernielde de meeste kuststeden en verplichtte de voornamelijk katholieke bevolking zich te bekeren tot de orthodoxe godsdienst. Het zou nog duren tot de opkomst van de nieuwe dynastie van de **Balšić** midden 14de eeuw voor Montenegro opnieuw enige onafhankelijkheid zou verwerven. Maar door de opkomst van kleine lokale heren en de aanwezigheid van de Venetianen aan de kust, werd hun macht steeds kleiner. De **Venetianen** heersten tot eind 18de eeuw over de kuststreek en noemden die **Monte Negro** (Zwarte Berg). Niet veel later vielen ook de **Turken** de Balkan binnen. De Montenegrijnse prinsen probeerden hun onafhankelijkheid met hand en tand te verdedigen. In 1482 verliet **Stefan Crnojević** de hoofdstad bij het Meer van Shkodër en stichtte een nieuwe hoofdstad, **Cetinje**, aan de voet van de berg Lovćen. Cetinje bleef meer

dan vier eeuwen lang het machtscentrum, tot Podgorica de nieuwe hoofdstad werd. Eind 15de eeuw verdween de dynastie Crnojević van het toneel en ze trok zich terug in Venetië.

16de-19de eeuw: heerschappij van de vladikas

Toen volgde een vreemde wijziging in de macht, want de macht kwam in handen van de bisschoppen van Cetinje. Drie eeuwen lang hadden die zogenoemde **vladikas** of **prins-bisschoppen** de touwtjes in handen, onder het wakend oog van Sint-Petersburg. Het verkiezingssysteem leidde al snel tot het ontstaan van een nieuwe dynastie. **Danilo I Petrović-Njegoš** gaf de macht door aan zijn neef, die in 1735 de troon besteeg onder de naam Sava II Petrović-Njegoš. Die nepotistische praktijk duurde tot 1851, tot een **prinsdom via erfelijke opvolging** werd ingesteld. Tot die tijd heersten de *vladikas* als geduchte oorlogsleiders die de Ottomanen meerdere nederlagen bezorgden toen die Cetinje aanvielen.

19de eeuw: twee uitzonderlijke heersers

De troepen van **Petar I Petrović-Njegoš** (1782-1830), die het **eerste wetboek** opstelde, slaagden er tegen alle verwachtingen in de napoleontische troepen tegen te houden in Kotor. Zijn neef en opvolger **Petar II Petrović-Njegoš** (1813-1851), de populairste Montenegrijnse heerser ooit, zette de hervormingen door en richtte de eerste drukkerij op sinds de uitvinding van de boekdrukkunst in 1493-1494. Hij schreef het bekendste boek van

Montenegro, *Gorski vijenac* (*The mountain wreath*), een epos over de strijd tegen de Turkse overheerser. In 1851 namen gewone prinsen de macht over van de prins-bisschoppen. Zij hadden niet langer een religieuze functie.

Danilo II (1851-1860) versloeg de Turken in 1958 bij Grahovo, maar werd twee jaar later vermoord in Kotor, nog voor hij de hervormingen kon doorvoeren die hij had gepland. Zijn opvolger, **Nikola I Petrović-Njegoš**, was de langst regerende heerser in de geschiedenis van Montenegro. Hij besteeg de troon in 1860, toen hij amper 20 jaar was, en heerste tot 1916, toen hij in ballingschap ging. In de loop van die periode zag hij zijn land veranderen van een half-feodale staat in een land dat werd erkend door de internationale gemeenschap. Hij ontwikkelde de industrie, het onderwijs en het wegennet en hij richtte een van de eerste nationale parken in Europa op, dat van **Biogradska Gora**. Tijdens de eerste Balkanoorlog (1876-1877) verenigde Montenegro zich met Servië en Rusland tegen Turkije. Die overwinning leidde in 1878 tot het **Congres van Berlijn**, met als belangrijkste gevolg dat Montenegro werd erkend als onafhankelijk land. Tijdens de tweede Balkanoorlog (1912-1913), waarbij opnieuw Turkije de tegenstander was, slaagde Montenegro erin zijn territorium uit te breiden. In 1910 werd het prinsdom uitgeroepen tot een koninkrijk. Maar de intussen zeventigjarige heerser kon er niet lang van genieten. Nieuwe bedreigingen staken de kop op en betekenden opnieuw een einde voor de onafhankelijkheid van Montenegro.

Vertaling	Anja De Lombaert
Omslagontwerp	Keppie & Keppie
Omslagfoto	Taras Hipp/Shutterstock.com
Foto's achterplat	Van links naar rechts: Lenar Musin/iStock, Olena_Znak/iStock, Jovanmandic/iStock
Ontwerp binnenwerk	Keppie & Keppie
Oorspronkelijke titel	Le Guide Vert Monténégro Week-end
Oorspronkelijke uitgever	Michelin, Parijs
Directie	Philippe Orain
Uitgevers	Eric Boucher (Michelin), Lieven Defour (Lannoo)
Redactie	Marie Lecocq, Rafael Pic
Cartografie	Theodor Cetruga, Iulia-Elena Costache, Iulia-Daniela Nedelcu, Maria-Mirabela Dumbrăveanu, Thierry Lemasson
	Stadskaarten: © MICHELIN en © 2006-2017 TomTom. This material is proprietary and the subject of copyright protection, database right protection and other intellectual property rights owned by TomTom or its suppliers. The use of this material is subject to the terms of a license agreement. Any unauthorized copying or disclosure of this material will lead to criminal and civil liabilities.
Met dank aan	Dominique Auclair, Cristian Catona, Hervé Dubois, Maria Gaspar, Bogdan Gheorghiu, Pascal Grougon, Émilie Reaux, Sophie Roques, Marie Simonet

© Cartografie: Michelin

© Nederlandse tekst: Uitgeverij Lannoo, nv, Tielt, 2020

Het redactieteam heeft de grootste zorg besteed aan de samenstelling en de controle van deze gids. Maar omdat de gegevens voortdurend gewijzigd worden, moet de praktische informatie (prijzen, adressen, bezoeken, telefoonnummers, bezienswaardigheden, internetadressen...) worden beschouwd als een aanwijzing. Het is dan ook best mogelijk dat bepaalde info bij het verschijnen van deze gids niet helemaal correct of volledig is. Wij kunnen daar niet verantwoordelijk voor worden gesteld. Deze gids bestaat voor en door u; u bewijst ons dan ook een grote dienst door eventuele tekortkomingen of vergissingen te melden. Aarzel niet om ons uw opmerkingen en suggesties over de inhoud van deze gids mee te delen. Bij een eerstvolgende bijgewerkte editie zullen wij daar rekening mee houden.

Contactadres	De Groene Reisgids Uitgeverij Lannoo Kasteelstraat 97 B-8700 Tielt degroenereisgids@lannoo.be	De Groene Reisgids Uitgeverij Terra Lannoo bv Postbus 23202 1100 DS Amsterdam Zuid-Oost info@terralannoo.nl
---------------------	---	---

www.lannoo.com

Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

D/2020/45/407 - NUR 512 - ISBN 978-94-014-6871-8